

Spor Hukuku Çalışmaları Derneği Rapor Serisi

**Konu: Türkiye Futbol Liglerinde Oyuncu
Statüleri: Türk Soylu Yabancılar, Mavi Kartlılar ve
Yabancı Sınırlaması**

SPOR HUKUKU ÇALIŞMALARI
DERNEĞİ

• 2021 •

Yıl:1 Sayı:1 Nisan 2026

SPOR HUKUKU ÇALIŞMALARI DERNEĞİ
RAPOR SERİSİ

1

**TÜRKİYE FUTBOL LİGLERİNDE OYUNCU STATÜLERİ: TÜRK SOYLU
YABANCILAR, MAVİ KARTLILAR VE YABANCI SINIRLAMALARI**

Hazırlayanlar

Av. Nazlı Hilal KAYA

Av. Arb. Fatih DOĞAN

Batuhan ÇAKIROĞLU

Ankara

Nisan 2026

I. GİRİŞ

İşbu rapor Türk soylu yabancıların ve mavi kartlı kişilerin Türkiye Futbol Süper Ligi dahil olmak üzere Türk futbolundaki yerine ve önemine dikkat çekmek ve bu alandaki belirsizliklere çözüm önerileri sunmak için hazırlanmıştır. Raporda öncelikle çalışmamızın temelini oluşturan Türk soylu yabancı kavramı incelenecektir. Daha sonrasında ise mavi kartlı kişilere yer verilecektir. Çalışma konumuza emsal teşkil edebilecek olan Türkiye Futbol Federasyonunun yabancı kuralına istisna olarak bir dönem boyunca hayata geçirdiği kural ve etkisi, elde edilen veriler kapsamında incelenecektir. Çalışmamızda Türk hukukunun mevcut yasal düzenlemeleri, yabancı ülkelerde yaşanan benzer durumlara ilişkin somut örnekler de yer alacaktır. Ayrıca, Türk Devletleri Teşkilatının Gençlik ve Spor İş birliği alanına vermiş olduğu önem irdelenmiştir. Sonuç olarak, Türkiye Futbol Liglerinde, Türk soylu yabancıların ve mavi kartlıların yabancı sınırı karşısındaki yeri ve bu doğrultuda yabancı sınırına ilişkin önerilerimize yer verilmiştir.

II. TÜRK SOYLU YABANCI VE MAVİ KARTLI KAVRAMLARI

A. Türk Soylu Yabancı Kavramı

Türk soylu yabancı kavramının hukuken herhangi bir tanımının mevzuatımızda yer almaması sebebiyle birtakım belirsizlikler ortaya çıkmaktadır¹. Bu kavramın yer aldığı 2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilirmelerine İlişkin Kanun'da² Türk soylu yabancıların Türkiye'de kamu veya özel sektörde çalışmalarına ilişkin düzenlemeler, gerekli izinler ve yabancıların çalışma şartlarına göre istisna tutulabilecek hükümler belirtilmiştir. Bu düzenlemeler, Türk soylu yabancı olarak anılan kimselerin diğer yabancılara göre birtakım haklardan yararlanmalarını mümkün hale getirmektedir³. Adı geçen kanunda Türk soylu yabancıların kim olduğuna ilişkin belirleme yapılmamıştır. Bununla birlikte 2527 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliği'ne 10 Ekim 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle⁴ yeni bir madde eklenmiş ve bahse konu yeni eklenen madde çerçevesinde, hangi toplulukların Türk soylu olarak belirleneceği hususunun Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunacağı hüküm altına alınmıştır. İdareye verilen bu yetki kapsamında yapılacak

¹ Sağdıç, Ş. (2020), Türk Soylu Yabancıların Çalıştırılabilirmelerine İlişkin Kanun'un Eleştirisi: Yabancı Mı Yurttaş Mı?, *Ankara Barosu Dergisi*, 78(2), s.87.

² T.C. Resmi Gazete, 29.09.1981, S. 17473.

³ Aybay, R. (2010), *Yabancılar Hukuku*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 3. Baskı, İstanbul, s.93.

⁴ T.C. Resmi Gazete, 10.10.2025, S. 33043.

değerlendirmenin temelinde hangi ölçütlerin yer alacağı hususunda bir düzenleme mevcut değildir. Bu sebeple, Türk soylu yabancı kimliğine sahip kimselerin hangi ölçütlerin esas alınarak belirleneceğine yönelik henüz bir netlik bulunmamaktadır⁵. Türk soylu kavramının geçtiği başlıca kanunlardan bir diğeri ise 5543 Sayılı İskân Kanunu'dur⁶. Hatta anılan Kanun ile Türk soylu kavramı Türk hukukuna ilk kez girmiştir. Adı geçen Kanunda Türk soyundan olan kimselerden Türk kültürüne bağlı olma koşuluyla Türkiye'ye yerleşmek amacıyla gelen kişilerin göçmen olarak tanımlandığı görülmektedir. Bahse konu İskân Kanunu'nun 4. maddesinde ise Türk soylu olma koşulu ile Türk kültürüne bağlı olma koşulunu taşıyan kimselerin sınır dışı edilmeleri halinde veya güvenlik gerekçesiyle Türkiye'ye gelmeleri uygun görülmeyenlerin göçmen olarak kabul edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır⁷. Dolayısıyla, her ne kadar bahse konu Kanunda Türk soylu kavramının tanımı yer almamakta ise de Türk soylu kavramı ile göçmen kavramının aynı anlama gelmediği mevzuat metninin lafzından anlaşılmaktadır. Yine aynı kanunun m. 7 düzenlemesinde, göçmen olarak kabul edilecek kişiler hakkında Türk soyundan olmanın ve Türk kültürüne bağlılığın tayin ve tespitinin Cumhurbaşkanı kararı ile yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Kanun metninden anlaşılabacağı üzere, göçmen olarak kabul edilecekler bakımından bahse konu ölçütlerin belirlenmesi ancak Cumhurbaşkanı kararı ile olmaktadır.

Türk soylu kavramının geçtiği bir diğer mevzuat olan 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu'nun⁸ 16/1-ç maddesinde İçişleri Bakanlığı veya Dışişleri Bakanlığı tarafından Türk soylu olduğu bildirilen yabancılardan, çalışma izninin istisnai olarak verilebileceği yabancılardan olduğu görülmektedir. Fakat bahse konu Kanunda da Türk soylu kavramına ilişkin bir tanımlama bulunmamaktadır.

Gerek 2527 sayılı Kanun'un Uygulanmasına Dair Yönetmelikte gerek 5543 sayılı Kanun'da gerekse de 6735 sayılı Kanun'da Türk soyundan gelenlerin belirlenmesinde idareye yetki verilmiş ise de belirlemenin yapılması için hangi ölçütlerin kullanılacağına ilişkin mevzuatımızda hiçbir düzenleme yer almamaktadır. Öğretide, Türk soylu yabancının tespitine ilişkin ölçütlerin belirlenmesi noktasında dil, ortak kültür, coğrafya ve tarih gibi sosyolojik

⁵ Cin, M. (2005), Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Çalışma Özgürlüğü, *Mevzuat Dergisi*, S. 88, Erişim Adresi: <https://www.mevzuatdergisi.com/2005/04a/06.htm> , Erişim Tarihi: 05.02.2026.

⁶ T.C. Resmî Gazete, 26.09.2006, S. 26301.

⁷ Turhan, T. ve Tanrıbilir, F. B. (2012), *Vatandaşlık Hukuku*, Yetkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara, s.132.

⁸ T.C. Resmî Gazete, 13.08.2016, S. 29800.

unsurların⁹ dikkate alınması gerektiği; bu sebeple hukuki tanımlamasının yapılmasının oldukça güç olduğu savunulmaktadır¹⁰.

Türk soylu yabancı kavramına ilişkin düzenlemeler kapsamında birtakım hukuki sorunlar ile karşı karşıya kalınabilmektedir. Öncelikle Anayasa'da¹¹ yer almakta olan ve yalnızca Türk vatandaşlarını ilgilendiren madde 66 ve devamında düzenlenen siyasi haklar bakımından Türk soylu kavramını değerlendirmek gerekir. Buna göre; seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları, siyasi parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma hakları, kamu hizmetine girme hakkı, vatan hizmetinde bulunma hakkı gibi haklar yalnızca Türk vatandaşlarının yararlanabilecekleri haklardır. Bunlar ve benzeri haklardan yalnızca Türk vatandaşları yararlanabileceği için Türk soylu yabancıların bu haklardan yararlanması mümkün değildir. Fakat bu haklardan yalnızca kamu hizmetine girme hakkı 2527 sayılı Kanun kapsamında özel bir düzenlemeye sahip olduğu için bu konuda istisnai bir durum söz konusu olmaktadır. Normlar hiyerarşisi gereği Anayasa'da açıkça vatandaşlara tanınan bu hakkın Türk soylu yabancılar kanun ile tanınması durumu tartışmalıdır. Adı geçen 2527 sayılı Kanun'un tarihsel amaç yorumlamasına dikkat etmek gerekirse, işgücü ihtiyacından kaynaklı olarak bahse konu düzenlemelerin Türk hukukuna getirildiği sonucuna ulaşılabacaktır.

Yabancıların çalışma haklarına ilişkin olarak da öncelikle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 48. maddesi ve devamındaki maddelerini de incelemek gerekmektedir. Anayasa'nın 48. maddesi ve devamında yer alan maddelerde, herkesin dilediği alanda çalışma hakkına ve özgürlüğüne sahip olduğu düzenlenmiştir. Yine, Anayasa'nın 16. maddesi uyarınca, yabancılar için temel hak ve hürriyetlerin milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabileceği düzenlenmektedir. Yabancıların çalışamayacağı birtakım meslek gruplarına şu örnekler verilebilir: Dış hekimliği, hastabakıcılık, eczacılık, veteriner hekimliği, özel hastanelerde sorumlu müdürlük, avukatlık, noterlik, gümrük müşavirliği, turist rehberliği, özel güvenlik görevlisi, çarşı ve mahalle bekçisi gibi mesleklerin yabancılar tarafından ifa edilmesi ilgili mevzuat uyarınca yasaklanmıştır¹².

Türk soylu yabancıların diğer yabancılar uygulanan bahse konu çalışma yasakları kapsamında birtakım istisnalardan yararlanması öngörülmüştür. Buna göre, Türk soylu yabancıların yalnızca Türk vatandaşlarına hasredilen birtakım meslekleri ifa etmelerine imkân

⁹ Cin, s. 2.

¹⁰ Saatçioğlu, O. C. (2021), Türk Soylu Yabancıların Çalışma Haklarına İlişkin Ayrıcalıklı Sisteme Yeniden Bakış: Amaç ve Konu Yönünden Değişim Sorunu, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 70, S. 4, s. 1089.

¹¹ T.C. Resmî Gazete, 09.11.1982, S. 17863 (Mükerrer).

¹² Doğan, V. (2021), *Türk Yabancılar Hukuku*, Savaş Yayınevi, 6. Baskı, Ankara, s. 227-231.

tanınmaktadır. Fakat her hâlükârda Türk soylu yabancıların bu meslekleri ifa edebilmeleri için çalışma izinlerinin ve/veya ikamet izinlerinin bulunması gerekmektedir¹³. Yine, Türk soylu yabancıların diğer yabancılara göre yararlanabildikleri bir başka husus ise mesleki kuruluşlara ve sendikalara üye olma hakkıdır. Türk soylu yabancıların kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olarak sayılan baro, eczacılar odası gibi meslek odaları ile çalıştıkları kuruluş ile ilgili sendikalara üye olma hakları bulunmaktadır¹⁴.

Türk soylu yabancılara sunulan tüm imkânların ve/veya hakların kullanılabilmesinin temelinde Türk soylu yabancıların kim olduğunun belirlenmesi ihtiyacı yer almaktadır. Çalışmamızda bahsettiğimiz üzere, Türk soylu yabancı kavramının tanımının mevzuatımızda yer almaması ve Türk soylu yabancı olarak sayılacak kimselerin tespitinde idareye verilen yetkiye esas olacak ölçütlerin belirsiz olması, yukarıda yer verdiğimiz hak ve yükümlülüklerin uygulanmasının önündeki temel sorun olarak yer almaktadır. Ölçütlerin belirli olmaması sebebiyle Türk soylu olduğu halde bu düzenlemelerden yararlanamayan veya Türk soylu olmamasına rağmen bu düzenlemelerden yararlanan kimselerin olmaması adına sürecin hassasiyet ile ve düzenlemelerin amacına uygun şekilde yürütülmesi büyük öneme sahiptir.

B. Mavi Kartlı Kavramı

Türk vatandaşlığından çıkma izni yolu ile Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere ilişkin düzenlemeler 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu madde 25 ve devamındaki hükümlerde yer almıştır. Doğumla aslen Türk vatandaşlığını kazanıp daha sonra çıkma izniyle Türk vatandaşlığını kaybeden yabancılara Türk hukukunda ayrıcalıklı bir statü tanınmıştır. Türk Vatandaşlığı Kanunu m. 28’de düzenlenen bu statü uyarınca şartları sağlayan yabancılar ve onların üçüncü dereceye kadar altsoyları, seçme ve seçilme hakkı gibi birkaç istisna hariç Türk vatandaşlarının sahip olduğu haklardan aynen yararlanabilecektir. Talep olması halinde bu kişilere, söz konusu haklardan faydalanabileceklerini gösteren bir “*mavi kart*”¹⁵ verilmektedir. Bu nedendir ki hem öğretilerde hem uygulamada bu kişiler “*mavi kartlılar*” olarak adlandırılmaktadır¹⁶.

¹³ Ekşi, N. (2016), *Yabancılar ve Uluslararası Koruma Hukuku*, Beta Yayıncılık, 4. Baskı, İstanbul, s. 278.

¹⁴ Çelikel, A. ve Gelgel (Öztekin), G. (2016), *Yabancılar Hukuku*, Beta Yayıncılık, 22. Baskı, İstanbul, s.187-191.

¹⁵ “12.04.2013 tarihinden önce verilen mavi kartlar, kimlik belgesi olmadığından, ancak yabancı kimlik belgesi veya pasaport ile kullanılmaktaydı. Bu tarihten sonra verilen mavi kartlar tek başına kimlik belgesi olarak kullanılabılır; vekaletname düzenlenebilir” bkz. Can, H. (2023), *Mavi Kartlı Yabancılar*, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, s. 58.

¹⁶ Tarman, Z. D. (2025), Milletlerarası Özel Hukukta Çok Vatandaşlık ve Mavi Kartlı Yabancılar, *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 11, S. 1, s. 35.

Mavi kart statüsünden yararlananları ikiye ayırmak gerekir. Birinci grup, Türk vatandaşı olup çıkma izni yolu ile vatandaşlıktan ayrılan kişiler olarak ifade edilebilir. Türk vatandaşlığından çıkma izni yolu ile ayrılanların yakınları ise ikinci gruba girmektedir.

Türk vatandaşlığından çıkma izni yolu ile ayrılıp mavi kart statüsünden faydalanılabilmesi için kişinin aslen Türk vatandaşlığına sahip olması gerekmektedir. Aslen Türk vatandaşlığına sahip olunabilmesi, doğuştan Türk vatandaşı olmak anlamına gelmektedir. Türk Vatandaşlığı Kanunu’nun 6. maddesi gereğince, doğuştan Türk vatandaşlığına sahip olunabilmesi ancak iki yolla gerçekleşir. Bunlar, doğum yeri veya soy bağı esaslıdır.

Aslen Türk vatandaşlığına sahip kişiler tarafından Türk Vatandaşlığı Kanunu’nun 25. maddesi uyarınca, Türk vatandaşlığından çıkma izni talep edilebilir. Türk vatandaşlığından çıkma izni talep eden kişilerin madde 25’te yer alan şartları taşımaları gerekmektedir. Bunlar, *“ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak”, “yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanmış olmak veya kazanacağına ilişkin inandırıcı belirtiler bulunmak”, “herhangi bir suç veya askerlik hizmeti nedeniyle aranan kişilerden olmamak”, “hakkında herhangi bir mali ve cezai tahdit bulunmamak”* şeklinde düzenlenmiştir. Şartların sağlanması halinde İçişleri Bakanlığı tarafından Türk vatandaşlığından çıkma izni verilebilir. mavi kart statüsünden faydalanılabilmesi için mutlaka bahse konu çıkma izni alınmalıdır. Başka bir sebeple veya yolla Türk vatandaşlığını kaybedenler, mavi kart statüsünden faydalanamayacaktır.

Mavi kartlı yabancıların yararlanamayacağı haklar ise Türk Vatandaşlığı Kanunu’nun 28/2 maddesinde düzenleme bulmuştur: *“Bu madde kapsamında bulunan kişilerin, seçme ve seçilme, muafet araç veya ev eşyası ithal etme hakları ile askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü yoktur. Bu kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabidirler”*.

III. TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONUNUN YABANCI SINIRI BELİRLEME YETKİSİ VE DÜZENLEMENİN AMAÇSAL YORUMU

Profesyonel futbol organizasyonu, modern hukuk düzenlerinde yalnızca sportif bir faaliyet alanı olarak değil, aynı zamanda ekonomik, kamusal ve düzenleyici boyutları bulunan karma bir yapı olarak değerlendirilmektedir. Türkiye’de futbol faaliyetlerinin sevk ve idaresi, özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olmakla birlikte kamusal yetkilerle donatılmış bir federasyon modeli çerçevesinde yürütülmektedir. Bu çerçevede yabancı oyuncu sayısına ilişkin sınırlamaların hangi hukuki zemine dayandığı ve bu sınırlamaların hangi meşru amaçlara

hizmet ettiği meselesi, federasyonların norm koyma yetkisi bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

Yabancı oyuncu sınırlamasına ilişkin düzenlemelerin dayanağı, öncelikle 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerinde aranmalıdır. Anılan Kanun'un 3. maddesinde Federasyonun görev ve yetkileri belirlenmiş; futbol faaliyetlerini düzenleme, denetleme ve yürütme yetkisi açıkça tanınmıştır. Maddede kullanılan "her türlü futbol faaliyetini düzenlemek" ibaresi, dar anlamda organizasyonel bir yetkiyi değil, içerik belirleme ve kurallar koyma yetkisini de kapsamaktadır. Kadro yapılanması, lisans koşulları ve oyuncu statüsüne ilişkin düzenlemeler, bu geniş düzenleme alanının doğal uzantısıdır. Dolayısıyla yabancı oyuncu sayısının sınırlandırılması, kanundan kaynaklanan düzenleyici yetkinin bir görünümü olarak ortaya çıkmaktadır.

Kanuni yetkinin somutlaşma biçimi ise federasyonun ikincil düzenlemeleri aracılığıyla gerçekleşmektedir. Türkiye Futbol Federasyonu Statüsü ve lig statüleri, TFF Yönetim Kuruluna liglere katılım şartlarını ve kadro kriterlerini belirleme imkânı tanımaktadır. Bu bağlamda yabancı oyuncu sınırlaması, münferit bir idari tasarruf değil; genel, soyut ve ileriye dönük nitelikte bir düzenleyici işlem karakteri taşımaktadır. Federasyonun özerk yapısı dikkate alındığında, söz konusu yetkinin kamu hukuku ile özel hukuk arasında konumlanan hibrit niteliği, spor federasyonlarının hukuki statüsüne ilişkin doktrinel tartışmalarla da örtüşmektedir.

Anayasal düzlemde ise sporun geliştirilmesi ve teşvik edilmesine ilişkin hüküm, devletin spor politikası alanındaki düzenleyici rolünü ortaya koymaktadır. Federasyonun özerkliği, bu düzenleyici rolün tamamen ortadan kalktığı anlamına gelmemekte; bilakis spor alanında kamu yararına dayalı düzenlemelerin federasyon eliyle yürütülmesini mümkün kılmaktadır. Yabancı oyuncu sınırlaması da bu çerçevede değerlendirilmelidir.

Yabancı sınırının amaçsal boyutu incelendiğinde, düzenlemenin tek boyutlu bir korumacılık aracı olmadığı görülmektedir. Öncelikli hedef, yerli oyuncuların profesyonel liglerde süre alabilmesini güvence altına almaktır. Serbest transfer piyasasında ekonomik gücü yüksek kulüplerin yabancı oyuncu tercihine yönelmesi, kısa vadeli sportif başarı açısından rasyonel görünse de, uzun vadede yerli oyuncu gelişimini zayıflatabilecek sonuçlar doğurabilecektir. Bu durum, milli takım havuzunun daralmasına ve altyapı yatırımlarının ikinci plana itilmesine yol açabilecektir. Yabancı oyuncu sınırlaması, kulüpleri yerli oyuncu yetiştirmeye ve bu oyunculara yatırım yapmaya yönelten dolaylı bir teşvik mekanizması işlevi görmektedir.

Sınırsız yabancı oyuncu transferi, mali kapasitesi yüksek kulüpler lehine yapısal bir üstünlük yaratabilecek, kadro derinliği ve kalite bakımından oluşabilecek uçurum, sportif rekabetin öngörülebilirliğini azaltabilecek ve lig içi rekabet dengesi bozulabilecektir. Yabancı sınırı, mutlak eşitlik sağlamasa da, rekabet dengesinin aşırı bozulmasını engellemeye yönelik bir araç olarak tasarlanmış birçok ülke tarafından tercih edilen bir düzenlemedir. Bu yönüyle yabancı oyuncu sınırlaması düzenlemeleri, yalnızca sportif değil, organizasyonel istikrarın korunmasına ilişkin bir tercihi yansıtmaktadır.

Ekonomik açıdan bakıldığında ise transfer piyasasında yabancı oyunculara yönelim, döviz cinsinden yüksek maliyetler doğurmakta; bu durum kulüplerin finansal sürdürülebilirliğini zorlayabilmektedir. Yerli oyuncu piyasasının canlı tutulması, kulüplerin mali yapısının daha dengeli işlemesine katkı sağlamakta ve futbol ekonomisinin ulusal dinamikler çerçevesinde güçlendirilmesi amacına da hizmet etmektedir.

Sosyal ve kültürel boyutta ise yerli oyuncuların liglerde görünürlüğü, taraftar kimliği ve aidiyet duygusuyla yakından ilişkilidir. Futbol, salt ekonomik bir faaliyet olmayıp aynı zamanda toplumsal temsil alanıdır. Yerli oyuncuların varlığı, sporun ulusal karakterinin korunması bakımından sembolik bir önem taşımaktadır. Bu nedenle yabancı sınırı, yalnızca teknik bir kadro düzenlemesi olarak değil, spor politikasının bir unsuru olarak da değerlendirilmelidir.

Bununla birlikte, düzenlemenin ölçülülük ilkesine uygun olması da gereklidir. Sınırlamanın amacı ile kullanılan araç arasında makul bir denge kurulmalı; kulüplerin sözleşme özgürlüğü ve oyuncuların çalışma hakkı gereksiz biçimde daraltılmamalıdır. Uluslararası spor hukuku çerçevesinde FIFA ve UEFA düzenlemeleriyle uyum da gözetilmelidir.

Sonuç olarak, yabancı oyuncu sınırlamasında, kurallar dönem dönem değişse de bu kural özünde yerli oyuncu gelişimini destekleme, rekabet dengesini koruma ve mali sürdürülebilirliği sağlama gibi çok katmanlı amaçlara hizmet etmektedir. Bu yönüyle uygulama, yalnızca sportif bir tercih değil; kamu yararı temelli bir spor politikası aracıdır. Düzenlemenin hukuki meşruiyeti ise yetki kaynağının açıklığı ve uygulamanın ölçülülüğü ile doğrudan bağlantılıdır.

IV. TÜRK SOYLU YABANCI FUTBOLCULAR VE MAVİ KARTLI FUTBOLCULAR İLE İLGİLİ TFF DÜZENLEMESİ

Çalışmamızın konusu bakımından ise Türk soylu yabancıların Türk kulüplerinde oynayabilmesine ilişkin açık bir düzenleme Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) talimatlarında yer almamaktadır. Fakat, yakın geçmişimizde TFF tarafından 2023-2024 sezonu futbol

döneminde kulüpler tarafından sözleşme imzalanabilecek ve bu doğrultuda tescil ettirilebilecek yabancı futbolcular ile ilgili yapılan düzenlemede Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan ülkelerinin vatandaşı olan bir futbolcunun mevcut yabancı sayısını etkilemeksizin tescil edilebileceği hüküm altına alınmıştır¹⁷. TFF tarafından düzenlenen 2023-2024 sezonu Süper Lig Müsabakaları Ana Statüsü Ek-2 m. 1 hükmünde yer alan “*Süper Lig Futbolcu Uygunluğu*” başlıklı düzenlemenin ilgili kısmı şu şekildedir:

“Kulüpler birinci fıkrada öngörülen A Takım Listesine yazılan Türkiye A Milli Futbol Takımında oynama uygunluğu bulunmayan 14 futbolcuya ilaveten; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan ülkelerinin vatandaşı olan en fazla 1 futbolcu ve Türkiye A Milli Futbol Takımında oynama uygunluğu bulunmamakla birlikte Türk Vatandaşlığı veya mavi kart sahibi olan en fazla 1 futbolcu ile de transfer ve tescil dönemleri içerisinde sözleşme imzalayabilir ve tescil ettirerek A Takım Listesine yazabilirler.”

Bahse konu düzenleme ile Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan ülkelerinin vatandaşı olan futbolculara ayrı bir konum sağlamıştır. Bu konuda ilk kez bu şekilde bir düzenleme yapılmış olup, bu düzenleme Türk soylu yabancıların Süper Lig kulüplerinde diğer yabancılara göre farklı bir statüde yer almalarına ve Süper Lig düzeyinde futbol kulüplerinde fırsat bulmalarına imkân vermiştir. Yine kulüplerin yabancı bulundurma bakımından sayı sınırından dolayı sorun yaşamamalarına sebep olan nitelikte bir düzenleme olmuştur. Düzenlemede ülke sayısı ve futbolcu sayısı bakımından ise bir sınırlama söz konusu olup Türk vatandaşı futbolcuların fırsat eşitliğinin bozulmaması sağlanmaya çalışılmıştır. Türk soylu yabancılar ile ilgili mevzuatımızda herhangi bir tanımlama yer almaması göz önüne alındığında, TFF tarafından yapılan bu düzenleme ile Türk soylu yabancıların hangi ülke vatandaşları olabileceğine ilişkin kısmi bir belirleme yapıldığı gözlemlenmektedir. Elbette bu düzenlemenin, adı geçen ülke vatandaşlarının Türk soylu olup olmamaları ile doğrudan sınırlı olmadığı aşıkardır.

Etnik köken, dil, ortak kültür ve tarih gibi sosyolojik unsurlara dayanan bir aidiyeti yansıtan “soy” kavramının “vatandaşlık” kavramı ile doğrudan bağlantılı olmadığı düşünülse de TFF tarafından 2023-2024 sezonuna ilişkin yapılan düzenlemenin arka planında Türk soylu sporcuların yabancı sınırlamasına takılmaması arzusunun yattığı söylenebilecektir. Yukarıda

¹⁷ TFF tarafından düzenlenen 2023-2024 sezonu Süper Lig Müsabakaları Ana Statüsü, Erişim Adresi: <https://www.tff.org/default.aspx?pageID=687&ftxtID=41689>, Erişim Tarihi: 01.02.2026.

belirttiğimiz üzere, bu konuda yönlendirici herhangi bir ölçüte, Türk mevzuatında şimdiye kadar yer verilmemiştir.

İlk kez bu şekilde düzenleme yapılmasına rağmen bu hüküm yalnızca 2023-2024 futbol sezonu için söz konusu olmuş; devam eden futbol sezonlarına ilişkin benzer bir düzenleme getirilmemiştir. Bu kapsamda, çalışmamızda 2023-2024 futbol sezonunda bahse konu düzenleme kapsamında futbol kulüplerinin kadrosuna dahil edilen oyuncular ile ilgili sportif bir incelemeye aşağıda yer vermiş bulunmaktayız.

V. TFF 2023-2024 SÜPER LİG SEZONUNDA TÜRK SOYLU FUTBOLCULARA İLİŞKİN SPORTİF İNCELEME

2023-2024 Süper Lig sezonu birinci ve ikinci transfer tescil dönemlerinde transfer edilen Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan ülkelerinin vatandaşı olan futbolcularla ilgili şu veriler derlenmiştir:

Futbolcunun Adı-Soyadı	2023-2024 Süper Lig Sezonu Sportif Analizleri
Bahtiyar Zaynutdinov	2 Nisan 1998 doğumludur, Beşiktaş'a 4.5 milyon Euro'ya transfer olduğu 2023 yaz transfer dönemi itibariyle 25 yaşındadır. Kazakistan vatandaşıdır, Kazakistan A Milli Takımı forması giymiştir. 27 Süper Lig maçında forma giymiş, 1626 dakika sahada kalmıştır. 0 gol, 0 asist istatistiklerine sahiptir. 2024-2025 sezonunda da Beşiktaş'ta oynamaya devam etmiştir.
Abat Aymbetov	7 Ağustos 1995 doğumludur, Adana Demirspor'a bedelsiz transfer olduğu 2024 kış transfer dönemi itibariyle 28 yaşındadır. Kazakistan vatandaşıdır, Kazakistan A Milli Takımı forması giymiştir. 9 Süper Lig maçında forma giymiş, 272 dakika sahada kalmıştır. 1 gol, 0 asist istatistiklerine sahiptir. 2024-2025 sezonunda da Adana Demirspor'da oynamaya devam etmiştir.
Khusniddin Alikulov	4 Nisan 1999 doğumludur, Çaykur Rizespor'a 400.000 Euro'ya transfer olduğu 2023 yaz transfer dönemi itibariyle 24 yaşındadır. Özbekistan vatandaşıdır, Özbekistan A Milli Takımı forması giymiştir. 21 Süper Lig maçında forma giymiş, 1304 dakika sahada kalmıştır. 0 gol, 0 asist istatistiklerine sahiptir. 2024-2025 sezonunda da Çaykur Rizespor'da oynamaya devam etmiştir.
Azizbek Turgunboev	1 Ekim 1994 doğumludur, Sivasspor'a bedelsiz transfer olduğu 2024 kış transfer dönemi itibariyle 29 yaşındadır. Özbekistan

	vatandaşıdır, Özbekistan A Milli Takımı forması giymiştir. 12 Süper Lig maçında forma giymiş, 812 dakika sahada kalmıştır. 1 gol, 0 asist istatistiklerine sahiptir. 2024-2025 sezonunda da Sivasspor'da oynamaya devam etmiştir.
Shahrudin Mohammadaliyev	12 Haziran 1994 doğumludur, Adana Demirspor'a 900.000 Euro'ya transfer olduğu 2023 yaz transfer dönemi itibariyle 29 yaşındadır. Azerbaycan vatandaşıdır, Azerbaycan A Milli Takımı forması giymiştir. 25 Süper Lig maçında forma giymiş, 2137 dakika sahada kalmıştır. 0 gol, 0 asist istatistiklerine sahiptir. 2024-2025 sezonunda Adana Demirspor'da oynamaya devam etmemiştir.

Bu 5 futbolcu, 2023-24 Süper Lig birinci ve ikinci transfer tescil döneminde transfer olmuş futbolcular olup, bu iki transfer dönemi haricinde transfer olmuş ve lisansları bu kontenjan üzerinden çıkarılmamış oyuncular bu incelemeye eklenmemiştir. Bu veriler incelendiğinde

- 3 futbolcunun yaz transfer döneminde, 2 futbolcunun ise kış transfer döneminde transfer edildiği,
- 5 futbolcudan 4'ünün transfer oldukları takımlarda 2024-2025 sezonunda da oynamaya devam ettiği,
- 5 futbolcunun 2'si Kazakistan, 2'si Özbekistan ve 1'i Azerbaycan uyruklu olduğu ve tüm futbolcuların A milli takım düzeyinde futbol oynadığı,
- 5 futbolcunun maçlarda buldukları sürenin ortalama yüzdesinin %46,45 olduğu,
- 5 futbolcunun transfer oldukları yaş ortalamasının 27 olduğu,
- 5 futbolcudan 2'sinin transfer bedeliyle, 3 tanesinin bedelsiz transfer olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen futbolcuların profilleri ve performans istatistikleri göz önünde bulundurulduğunda; kulüplerinde kalıcı başarı sağlayamadıkları, ortalama ilk 11 maç süresi %70-75 olarak baz alındığında Mohammadaliyev ve Turgunboev dışındaki futbolcuların rotasyon oldukları, kulüplerin transfer dönemlerinde belirtilen ülkelerden futbolcuların yerli statüsünde sayılmasına rağmen öncelikli transfer hedeflerinin bu ülkeden futbolcuların olmadığı söylenebilecektir.

2023-2024 sezonunda belirtilen kural sadece Süper Lig'de uygulanmasına rağmen, bu süre zarfı içerisinde TFF 1. Lig'e transfer olmuş futbolcular da bulunmaktadır ve bu oyuncuların oynadıkları dakikaların oranı aşağıda belirtilmiştir.

Futbolcunun Adı-Soyadı	Futbolcunun Ülkesi	TFF 1. Ligde Oynama Süreleri Oranları
Erzhan Tokotaev	Kırgızistan	%64,6
Jakhongir Uruzov	Özbekistan	%0
Bakhtiyar Hazanalizade	Azerbaycan	%50,4
Coshqun Diniev	Azerbaycan	%65
Ramil Sheydayev	Azerbaycan	%50,31
Vural Isqandarli	Azerbaycan	%46,56

Yukarıdaki sportif incelemede yer alan futbolcuların transfer sayıları ve performansları incelendiğinde bu oyuncuların Süper Lig seviyesi için uygun olmadığı, fakat TFF 1. Lig için çok uygun olduğu sonucuna varılabilir. Süper Lig özelinde, son dönemde futbolda ciddi atılımlar, FIFA ülkeler sıralamaları ve altyapı milli takımlarının başarılı gidişatı göz önünde bulundurulduğunda, Özbekistan ile bu kontenjane dahil edilmemiş (Türk Devletleri Teşkilatı Gözlemcisi) Macaristan vatandaşı futbolcuların Süper Lig seviyesine daha yakın olduğu söylenebilecektir.

Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan, Türkmenistan ve Özbekistan vatandaşı 18 yaş altı futbolcuların gelişimine katkıda bulunulması adına; UEFA'ya bağlı olan Türkiye ve Macaristan merkezli kulüplerin alt yaş takımlarına transferleri ve bu ülkelerde oynayabilmeleri için uygulamaların yürürlüğe konması rekabeti artırıcı etkiler doğurabilecektir.

VI. AVRUPA BİRLİĞİ ÖRNEĞİ

Avrupa Birliği'nin üç sütunlu yapısının en önemli parçalarından biri olan Avrupa Ekonomik Topluluğu (European Economic Community) 1957 yılında Roma Antlaşması'nın imza edilmesiyle kurulmuş ve Roma Antlaşması'nın 48. maddesi ile üye devletler arasında kişilerin, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımı kuralı kabul edilmiştir¹⁸. Bu kural, üye devlet vatandaşı futbolcuların serbest dolaşımını da kapsamına rağmen UEFA'nın 3+2 yabancı oyuncu kuralı uygulaması, 1995 yılında verilen Bosman Kararı'na kadar uygulanmaya devam etmiş; Avrupa Birliği Adalet Divanı 15 Aralık 1995 yılında verdiği Bosman Kararı ile futbol kulüplerinin, spor teşkilatları tarafından düzenlenen müsabakalarda, diğer Üye Devletlerin vatandaşı olan profesyonel oyuncularını ancak sınırlı sayıda sahaya sürebilmesine dair kuralların Roma Antlaşması'nın kişilerin, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest

¹⁸ Treaty Establishing the European Economic Community (EEC), Erişim Adresi: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-rome> Erişim Tarihi: 08.02.2026.

dolaşımına ilişkin 48. maddesini ihlal ettiğine karar vermiştir¹⁹. Bu nedenle Bosman Kararı sonrasında UEFA AB vatandaşlarını ayırtıran yabancı oyuncu kuralı uygulamalarından vazgeçmiş, Avrupa Birliği Üye Devletleri futbol federasyonları düzenledikleri yabancı oyuncu sınırlamalarında AB üye devletlerinin pasaportuna sahip futbolcuların yabancı sınırlamaları kapsamında olmadığını düzenlemeye başlamıştır.

Örneğin; İspanya Futbol Federasyonu Müsabaka Yönetmeliği'nin²⁰ “İspanyol Uyruklu Olmayan Futbolcular Hakkında” başlıklı 57. maddesi “Avrupa Birliği (AB) vatandaşı olan yabancı futbolcuların, herhangi bir kısıtlama olmaksızın İspanya Futbol Federasyonu organizasyonu içerisindeki her türlü kategori veya müsabakada İspanyol futbolcularla tamamen aynı hak ve yükümlülüklerle sahip olacaklarını ve aynı düzenlemelere tabi tutulacaklarını” düzenlemiştir. Benzer şekilde İspanya Futbol Federasyonu 2025/2026 Sezonu Birinci ve İkinci Lig Ulusal Lig Şampiyonaları Düzenleyici Kuralları ve Yarışma Esasları'nın²¹, lisans sayılarına ilişkin 22. maddesi “Birinci Ligdeki futbol kulüplerinin A takımlarında en fazla 3 adet AB dışı (yabancı) oyuncu tescil edebileceğini, İkinci Ligdeki futbol kulüplerinin A takımlarında ise en fazla 2 adet AB dışı (yabancı) oyuncu tescil edebileceğini” düzenlemiştir. Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkması sonrası 3 AB dışı yabancı oyuncu sınırlaması, takımları ve sporcuları zor duruma sokmuş, Conor Gallagher ve Jude Bellingham ise çareyi İrlanda vatandaşlığı almakta bulmuştur.²²

Avrupa Birliği'nin kişilerin, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımına ilişkin kuralına verdiği önem ve bu kuralı hatırlatan Bosman Kararı'nın futbolda UEFA yaklaşımlarını değiştirmesi, Avrupa Futbolu'na hareketlilik katmakta ve AB içerisindeki birlik duygusunu da pekiştirmektedir. Böyle bir serbest hareketlilik uygulamasının Türk Devletleri Teşkilatı veya benzeri bir topluluk içerisinde uygulanması, bu uygulamanın her daim uygulanan bir uluslararası sözleşme ile sağlanması, Türk soyluları yabancı oyuncu sınırlamalarının dışında tutabilecek, Türk soylu sporcuları ve ülkeleri birbirine yakınlaştıracak, ülkelerin yayın gelirlerini artıracak, Türk soylu sporcuların Türk Devletleri arasında transferlerini artıracak ve

¹⁹ Avrupa Birliği Adalet Divanı Bosman Kararı, 1995, Erişim Adresi: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61993CJ0415>, Erişim Tarihi: 08.02.2026.

²⁰ Reglamento de Competiciones Junio 2025, Erişim Adresi: https://rfe.es/sites/default/files/2025-06/Reglamento_de_Competiciones_2025.pdf, Erişim Tarihi: 08.02.2026.

²¹ Normas Reguladoras y Bases de Competición de los Campeonatos Nacionales de Liga de Primera y Segunda División (Temporada 2025/2026), Erişim Adresi: https://rfe.es/sites/default/files/2025-06/1._CNL_Primeray_Segunda_Division.pdf, Erişim Tarihi: 08.02.2026.

²² Hynes, 2024, Irish Mirror, Erişim Adresi: <https://www.irishmirror.ie/sport/soccer/soccer-news/conor-gallagher-uses-irish-passport-33514903>, Erişim Tarihi: 08.02.2026.

belki de Türk Devletleri Teşkilatı üye ülkeleri ve gözlemcileri arasında oynanabilecek uluslararası turnuvaların başlamasına da ön ayak olabilecektir.

VII. TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI VE OLASI İŞ BİRLİKLERİ

Türk Devletleri arasında karşılıklı güven ortamının pekiştirilmesi, siyasi dayanışmanın güçlendirilmesi, ekonomik ve teknik iş birliğinin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi, Türk Dünyası'nın tarihi ve kültürel birikimlerinin kayıt altına alınmasını ve tanıtılmasını sağlamak amaçlarıyla 03 Ekim 2009 tarihinde merkezi İstanbul olan Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) kurulmuştur. Kuruluşun ilk adı Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi olup günümüzde geçerliliğini korumakta olan Türk Devletleri Teşkilatı adını ise 12 Kasım 2021 tarihindeki zirvede almıştır. Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan üye devletler statüsünde; Macaristan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkmenistan ise gözlemci ülkeler statüsünde yer almaktadır.

Türk Devletleri Teşkilatı, oldukça geniş bir iş birliği alanına sahiptir. Türk Devletleri Teşkilatı'nın resmî web sitesinde “işbirliği alanları” başlığı altında, Teşkilatın üye ve gözlemci devletler arasında 20'den fazla alanda çok katmanlı iş birliği yürüttüğü ifade edilmektedir. Bu çerçevede siyasi, ekonomik, gümrük, ulaştırma, turizm, eğitim, bilgi ve medya, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT/ICT), enerji ve sağlık gibi alanlar açık biçimde sıralanmakta; ayrıca bu alanlara yönelik somut proje ve girişimlerle refah ve bütünleşmenin güçlendirilmesinin hedeflendiği belirtilmektedir.

Türk Devletleri Teşkilatı'nın iş birliği alanları arasında “Gençlik ve Spor İşbirliği” de yer almaktadır. Gençlik politikaları ve spor, yalnızca fiziksel etkinlikleri tanımlayan uygulamalardan ibaret değildir; bu alanlar aynı zamanda bireysel gelişim, toplumsal katılım ve gençlerin sosyal hayatla etkileşimini artıran araçlar olarak değerlendirilmektedir. Gençlik ve Spor İşbirliği çerçevesinde yürütülen çalışmalarda, üye ülkelerin gençlik potansiyeline, özellikle nüfusun büyük bir kısmının gençlerden oluşmasına, vurgu yapılmaktadır. Bu iş birliği kapsamında hayata geçirilen projeler, gençlerin liderlik, girişimcilik, kültürlerarası iletişim ve toplumsal farkındalık becerilerini geliştirmeye yöneliktir.

Çalışma konumuz açısından Türk Devletleri Teşkilatı'nın Üye Ülkeleri ve Gözlemci Ülkeleri'nin FIFA Sıralamasına aşağıdaki şekilde yer vermektediriz:

Ülke	Türk Devletleri Teşkilatı Üyelik Statüsü	Ülke FIFA Sıralaması
Türkiye	Üye Ülke	25
Azerbaycan	Üye Ülke	127
Kazakistan	Üye Ülke	114
Kırgızistan	Üye Ülke	103
Özbekistan	Üye Ülke	52
Macaristan	Gözlemci Ülke	41
Türkmenistan	Gözlemci Ülke	137

VIII. SONUÇ

Türkiye Futbol Federasyonunun yabancı oyuncu sınırlamasına ilişkin düzenlemeleri, federasyonun özerkliği ve sporun düzenlenmesine ilişkin yetkisi çerçevesinde belirlenmektedir. Ancak spor hukuku uygulamaları yalnızca sportif dengeyi değil; kamu yararını, toplumsal bütünleşmeyi ve devletin kültürel-politik hedeflerini de dolaylı olarak etkileyen düzenlemelerdir.

Açıklamalarımızda belirttiğimiz üzere, Türk soylu yabancıların Türkiye ile kültürel ve tarihsel bağları kamu otoritesi tarafından kabul edilmektedir. Yukarıda belirttiğimiz düzenlemelerin temel amacı da bu doğrultudadır. Ayrıca, mavi kartlıların da Türkiye ile hukuki bağları fiilen devam etmektedir. Türk soylu sporcuların ve mavi kartlı sporcuların kültürel uyum sorunlarının bulunmaması, uzun vadede milli takım havuzuna dahil olabilme ihtimallerinin olması ve toplumsal bütünleşmeye katkı sağlayacak olması bakımından yabancı sınırından muaf tutulmalarının yararlı olacağını öngörmekteyiz.

Ayrıca, Türk Devletleri Teşkilatı üyesi olan ülke vatandaşları arasında sağlanacak serbestlik, kuruluşun Gençlik ve Spor alanındaki iş birliği faaliyetlerine katkı sağlayacaktır. Bunun en somut örneği Avrupa Birliği üyesi ülke vatandaşlarının yabancı olarak sayılmamasıdır. Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkeler arasında sağlanacak serbestleşme; ortak kimlik bilincinin güçlenmesine, üye ülkeler arasındaki spor piyasasının derinleştirilmesine, kulüpler arası etkileşimin artmasına ve spor diplomasisine somut katkı sağlayacaktır.

Avrupa Birliği hukukunda görülen “*Birlik vatandaşı – üçüncü ülke vatandaşı*” ayrımı örneğinde olduğu gibi, bölgesel entegrasyon modelleri spor hukukuna da yansıyabilmektedir. Benzer şekilde, TDT üyesi ülke vatandaşlarının da “özel bölgesel statü” kapsamında değerlendirilmesi, yabancı sınırlamasının amaçlarıyla çelişmeyecektir.

Sonuç itibariyle; yabancı sınırı uygulamasının katı biçimde “*vatandaşlık temelli*” değil, hukuki bağ, kültürel entegrasyon ve bölgesel iş birliği temelli yeniden tasarlanması mümkündür. Bu yaklaşım, hem milli spor politikasına hem de Türk dünyası entegrasyon vizyonuna hizmet edecek niteliktedir.

KAYNAKÇA

Aybay, R. (2010), *Yabancılar Hukuku*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 3. Baskı, İstanbul.

Can, H. (2023), *Mavi Kartlı Yabancılar*, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, s. 58.

Cin, M. (2005), Türk Soylu Yabancıların Türkiye’de Çalışma Özgürlüğü, *Mevzuat Dergisi*, S. 88, Erişim Adresi: <https://www.mevzuatdergisi.com/2005/04a/06.htm> , Erişim Tarihi: 05.02.2026.

Court of Justice of the European Union. (1995). *Union Royale Belge des Sociétés de Football Association ASBL v Jean-Marc Bosman (Case C-415/93)*, Judgment of 15 December 1995, ECLI:EU:C:1995:463. Erişim Adresi: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61993CJ0415> , Erişim Tarihi: 08.02.2026.

Çelikel, A. ve Gelgel (Öztekin), G. (2016), *Yabancılar Hukuku*, Beta Yayıncılık, 22. Baskı, İstanbul.

Doğan, V. (2021), *Türk Yabancılar Hukuku*, Savaş Yayınevi, 6. Baskı, Ankara.

Ekşi, N. (2016), *Yabancılar ve Uluslararası Koruma Hukuku*, Beta Yayıncılık, 4. Baskı, İstanbul.

European Parliament. (1957). *Treaty of Rome*. Erişim Adresi: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-rome> , Erişim Tarihi: 08.02.2026.

Hynes, R. (2024). Conor Gallagher Uses Irish Passport to Avoid “Brexit Rule” After €42million Atletico Madrid Move. *Irish Mirror*. Erişim Adresi: <https://www.irishmirror.ie/sport/soccer/soccer-news/conor-gallagher-uses-irish-passport-33514903> , Erişim Tarihi: 08.02.2026.

Real Federación Española de Fútbol. (2025). *Normas Regulatoras y Bases de Competición de los Campeonatos Nacionales de Liga de Primera y Segunda División (Temporada 2025/2026) (İspanya Futbol Federasyonu 2025/2026 Sezonu Birinci ve İkinci Lig Ulusal Lig Şampiyonaları Düzenleyici Kuralları ve Yarışma Esasları)*. Erişim Adresi: https://rfef.es/sites/default/files/2025-06/1._CNL_Primera_y_Segunda_Division.pdf Erişim Tarihi: 08.02.2026.

Real Federaci3n Espa1ola de F3tbol. (2025). *Reglamento de Competiciones Junio 2025* (*İspanya Futbol Federasyonu M3sabaka Y3netmeliği Haziran 2025*). Erişim Adresi: https://rfef.es/sites/default/files/2025-06/Reglamento_de_Competiciones_2025.pdf , Erişim Tarihi: 08.02.2026.

Saat1ioğlu, O. C. (2021), T3rk Soylu Yabancıların alışma Haklarına İlişkin Ayrıcalıklı Sisteme Yeniden Bakış: Amaç ve Konu Y3n3nden Değişim Sorunu, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fak3ltesi Dergisi*, C. 70, S. 4, s. 1083-1130.

Sağdıç, ř. (2020), T3rk Soylu Yabancıların alıştırılabilmelerine İlişkin Kanun'un Eleştirisi: Yabancı Mı Yurttaş Mı?, *Ankara Barosu Dergisi*, 78(2), s. 77-99.

TFF tarafından d3zenlenen 2023-2024 sezonu S3per Lig M3sabakaları Ana Stat3s3, Erişim Adresi: <https://www.tff.org/default.aspx?pageID=687&ftxtID=41689>, Erişim Tarihi: 01.02.2026.

Tarman, Z. D. (2025), Milletlerarası zel Hukukta ok Vatandaşlık ve Mavi Kartlı Yabancılar, *Başkent Üniversitesi Hukuk Fak3ltesi Dergisi*, C. 11, S. 1, s. 21-48.

Turhan, T. ve Tanrıbilir, F. B. (2012), *Vatandaşlık Hukuku*, Yetkin Yayınları, 3. Baskı, Ankara.